

Ochranná organizace autorská –
Sdružení autorů děl výtvarného umění,
architektury a obrazové složky
audiovizuálních děl, z.s.

Zdůvodnění návrhů sazebníků OOA-S pro rok 2026

Dle §98f zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona

Obsah

OBSAH	1
ZDŮVODNĚNÍ SAZEBNÍKU VEŘEJNÝCH PRODUKČÍ	2
Veřejné produkce – A (Základní sazebník)	2
Veřejné produkce – A3 (Dopravní prostředky)	4
Veřejné produkce – pokoje hotelových (M) a lázeňských (M1) ubytovacích zařízení	4
Hotelové pokoje – M	4
Lázeňská zařízení – M1	5
Veřejné produkce – F, F1 a N (kina a divadla)	5
Veřejné produkce – C2 (Fitness, taneční a baletní školy)	6
PROVOZOVÁNÍ PŘEVZATÉHO VYSÍLÁNÍ – PP (BEZ OHLEDU NA POUŽITOU TECHNOLOGII)	7
TELEVIZE – VLASTNÍ VYSÍLÁNÍ – T	8
GRAFICKÉ ROZHRANNÍ POČÍTAČOVÝCH PROGRAMŮ – PC	8
VIDEOPŮJČOVNY – V	9
NÁRODNÍ DIGITÁLNÍ KNIHOVNA A DÍLA NEDOSTUPNÁ NA TRHU – NDK, DNNT	9
KNIHOVNY – PŮJČOVÁNÍ DĚL V KNIHOVNÁCH	11

ZDŮVODNĚNÍ SAZEBNÍKU VEŘEJNÝCH PRODUKČÍ

Sazby základního sazebníku veřejných produkcí byly pro lepší přehlednost vyčleněny do dílčích dokumentů tak, aby byly všechny podstatné informace o odměnách, aplikovatelných slevách i platebních a kontaktních informací k nalezení na jednom místě.

S účinností od 1.1.2018 bylo po dohodě se zástupci uživatelské veřejnosti zřízeno při OSA, z.s. jednotné inkasní místo, které slouží pro výkon kolektivní správy a současně coby kontaktní místo pro uživatelskou veřejnost i tuzemské kolektivní správce, kteří vybírají odměny za užití formou dle §§ 20 a 23 AZ. Uživatel je díky tomu ušetřen administrativní náročností uzavírat až pět smluv.

Podmínkou pro příjemnější uživatelské prostředí je vzájemná kompatibilita sazebníků kolektivních správců z hlediska jejich struktury. Proto OOA-S přizpůsobila metodiku a členění sazebníku spolupracujícím kolektivním správcům. Důvodem k harmonizaci metody pro výpočet odměny bylo také snížení nákladů na její stanovení, evidenci a potřeby softwaru. Vedlejším pozitivním efektem pro uživatele je potom viditelnost výše sazeb jednotlivých kolektivních správců. Harmonizace sazebníků s ohledem na jejich členění a model výpočtu se nedotýká výše sazeb, kterou OOA-S nastavuje zcela autonomně a nezávisle.

Veřejné produkce – A (Základní sazebník)

Výše sazeb OOA-S v sazebníku veřejných produkcí segmentu A vychází z původní historické výše, která dosud reprezentovala obvyklou výši odměn pro daný druh užití a byla všeobecně akceptována. V roce 2017 došlo k prověření návrhu sazebníku ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, který odměnu nepovažoval za nepřiměřenou. V průběhu následujících let došlo v sazebníku pouze k drobným korekcím vedoucím ke zpřesnění, sazby jsou však zvyšovány jen do míry inflace.

Kolektivní správce dále srovnával výši sazeb se sazbami zahraničních kolektivních správců spravujících obdobná autorská díla a dospěl k závěru, že nastavení výše sazeb segmentu A je vůči nim srovnatelné. Při stanovení výše odměny kolektivní správce vychází především z kritérií dle § 98e odst. 3AZ.

Při užití děl autorů zastupovaných OOA-S v segmentu A je cílem uživatele konečného konzumenta vizuálního obsahu zaujmout a zpomalit event. zastavit jeho pohyb v prostoru, resp. pobyt v prostoru co nejvíce zpříjemnit, a tím docílit delšího setrvání zákazníka v provozovně, představit nabízený produkt v ideálním světle nebo vytvořit vizuál prostředí, ve kterém se konzument bude chtít zdržovat po delší dobu. V souvislosti s tím dochází například ke zvýšení konzumace či objemu nákupů. Nejobvyklejším příkladem je umístění televizoru (audiovizuálního zařízení) do prostoru restaurace. Méně častým důvodem umístění audiovizuálního zařízení do prostoru je zpříjemnění prostředí pro zákazníky, event. pro pracovníky při výkonu jejich práce, která nevyžaduje neustálé soustředění.

Názory marketérů a výsledky studií vlivu umístění audiovizuálního zařízení v provozovně na výši tržby, tj. zvýšení konzumace se liší, důvodem je však vliv dalších obtíže

kvantifikovatelných faktorů na výši spotřeby, které se dále mohou významně lišit dle zaměření, umístění provozovny, socioekonomického složení zákazníků atd.

Umístěním audiovizuálních zařízení v restauraci se zabývají některé studie a řada podnikatelských doporučení pro restaurace. Dle těchto zdrojů část zákazníků dochází do restaurace za účelem sledování audiovizuálního zařízení. Při sledování chráněného obsahu v prostorech restaurace a nikoli doma chtějí zákazníci využít možnosti obsluhy při zakoupení jídla a nápoje. Pokud je restaurace zaměřená na rodiny s dětmi, je vysoce pravděpodobné, že vhodně zvolený program zvýší a prodlouží návštěvnost podniku.

V případě, že zákazník restaurace je již na místě a jeho motivem nebyla návštěva restauračního zařízení za účelem sledování audiovizuálního zařízení, což je nejčastější případ, má umístění audiovizuálního zařízení nejen zpříjemnit prostředí, ale především odvést pozornost od konzumovaných pokrmů. Oddaluje se tak pocit sytosti a zákazník si objednává více jídla a nápojů. Tento jev je však také terčem obezitologů, kteří nabádají, aby se konzument na své jídlo vždy soustředil a nenechal se při jeho konzumaci rozptylovat.

V jiných prostorech, kde se střídá velké množství zákazníků a jsou zde umístěna audiovizuální zařízení, je cílem opět zákazníka zaujmout, nebo zpříjemnit nákupní prostředí či dobu strávenou ve frontě. Vliv umístění audiovizuálního zařízení na nákupní chování zákazníka je nezpochybnitelný. V případě, že by k vlivu zvýšení objemu nákupů v jednotlivých obchodních prostorách nedocházelo, nebylo by audiovizuální zařízení uživateli umisťováno, a to zejména s ohledem na cenu pořízení audiovizuální techniky, prostor a bezpečí prodeje.

Usuzujeme, že hospodářský přínos užití chráněného obsahu může být nižší v těch případech, kdy se jedná o kanceláře, dílny, výrobní haly, čekárny u lékaře nebo provozní a technická zázemí podniků. Z toho důvodu je v sazebníku pro tyto účely zaveden slevový mechanismus.

Charakter, resp. specifika místa nebo oblasti, ve kterých dochází k užití předmětu ochrany, zohlednil kolektivní správce pomocí intervalů stanovující různé výše sazeb v pásmech velikostí obcí. Ve větších obcích, kde je kupní síla obyvatelstva a návštěvnost vyšší, je sazba vyšší, a naopak v malých obcích, kde je návštěvnost provozoven nízká, jsou sazby nastavené níže. Členění sazeb dle velikosti obcí koordinoval kolektivní správce s ostatními kolektivními správci z důvodu zjednodušení realizace výběru na základě Jednotného inkasního místa. Hrubost rozčlenění do intervalů dle velikosti obcí vyhovuje dvěma protichůdným požadavkům, a to spravedlnosti nastavení výše odměn pro jednotlivé uživatele a snazší realizaci výběru odměn, tedy nezvyšování nákladů kolektivní správy. Rozčlenění pouze do tří skupin obcí považuje kolektivní správce za kompromisní řešení těchto dvou protichůdných požadavků. Byť se kolektivní správce přiklání k názoru, že jediným spolehlivým kritériem by byla výše tržeb a aplikovaná podílová sazba, je tento parametr při vysokém počtu subjektů administrativně neúnosný a bylo proto třeba nalézt shora uvedené náhradní řešení.

Při stanovení výše odměny kolektivní správce přihlíží také k počtu osob, kterým lze dílo sdělit. To je zohledněno prostřednictvím počtu přístrojů, které jsou v provozovně umístěny. Výpočet odměny je násobkem technických zařízení a sazebníkové částky. V tomto segmentu se také jedná o jedinou snadno měřitelnou základnu výpočtu, která dokáže počet osob, kterým bylo dílo sděleno, zohlednit.

Kolektivní správce každým rokem významně navyšuje počet zastupovaných nositelů práv a dlouhodobě se zvyšuje podíl a důležitost vizuální složky, resp. děl autorů zastupovaných kolektivním správcem, ať už jde o díla kameramanů, ilustrátorů, scénografů či designérů.

Jak bylo uvedeno výše, kolektivní správce sazby každoročně zvyšuje jen o inflaci, a tak je tomu i pro rok 2026.

Veřejné produkce – A3 (Dopravní prostředky)

Sazby sazebníku, podle nějž se řídí všechny **produkce, při kterých dochází k užití chráněných děl či jejich záznamů v prostorách dopravních prostředků sloužících k provozování veřejné hromadné dopravy** byly v zájmu zlepšení přehlednosti pro uživatele v roce 2018 vyčleněny do dílčího dokumentu.

Výše sazeb OOA-S v sazebníku veřejných produkcí segmentu A3 vychází z původní historické výše, která dosud reprezentovala obvyklou výši odměn pro daný druh užití a byla všeobecně akceptována.

Kolektivní správce dále srovnával výši sazeb se sazbami dalších kolektivních správců spravující obdobná autorská díla v zahraničí a dospěl k závěru, že nastavení výše sazeb segmentu A3 je přiměřené. Při stanovení výše odměny kolektivní správce vychází především z kritérií dle § 98e odst. 3 autorského zákona, tedy zejména z kritérií dle odst. 3 tohoto paragrafu.

Při užití děl autorů zastupovaných OOA-S v segmentu A3 je cílem uživatele konečného konzumenta vizuálního obsahu (cestujícího) zaujmout a pobyt v dopravním prostředku mu co nejvíce zpříjemnit. Cestující je motivován upřednostnit takového dopravce a cestovat s ním opakovaně. Dopravce si tím zajišťuje konkurenční výhodu před ostatními společnostmi.

Hospodářský přínos užití chráněného obsahu je jednoznačně prokázán, když koncový zákazník si v případě, že má na výběr, zvolí dopravní prostředek s přívětivějším vnitřním prostředím, případně takový, kde použije audiovizuální dílo na ukrácení dlouhého času při cestování.

Při stanovení výše odměny kolektivní správce přihlíží také k počtu osob, kterým je dílo sdělováno. Kolektivní správce reflektuje počet osob, kterým bylo sděleno dílo, a to limitní kapacitou dopravního prostředku – do 65 osob a nad 65 osob.

Sazby jsou každoročně navyšovány pouze o míru inflace a pro rok 2026 tomu bude stejně.

Veřejné produkce – pokoje hotelových (M) a lázeňských (M1) ubytovacích zařízení

Hotelové pokoje – M

Sazba odměny v sazebníku M je stanovena jako sazba měsíční a výše odměny je kalkulována jako násobek počtu pokojů vybavených uvedenými zařízeními a příslušné sazby. Uživatel má možnost nahlásit obsazenost zpětně na kvartální bázi, a to za ty měsíce, kdy bylo ubytovací zařízení v provozu (tj. otevřeno). Takto vypočítaná odměna je následně lineárně ponížena dle reálné obsazenosti vyjádřené v procentech za nahlášené měsíce v tomto období.

Pro ty uživatele, kteří provozují vícero provozoven ubytování je možné aplikovat slevu dle tabulky v sazebníku.

Podmínkou pro příjemnější uživatelské prostředí je vzájemná kompatibilita sazebníků kolektivních správců z hlediska jejich struktury. Proto OOA-S přizpůsobila metodiku a členění segmentu spolupracujícím kolektivním správcům. Toto se nedotýká výše sazeb, kterou OOA-S nastavuje zcela autonomně a nezávisle.

Sazba je trhem dlouhodobě akceptována a byla opakovaně zvyšována jen o míru inflace. Stejně tak bude pro rok 2026 navýšena jen o míru inflace za rok 2025.

Lázeňská zařízení – M1

Sazba odměny pro lázeňské subjekty je vytvořena v souladu s §98e, odst. 3 a současně odst. 4, dle kterého dochází k zohlednění uživatelské veřejnosti coby zástupci poskytovatelů zdravotních služeb.

Výchozí sazbou je sazba odměny v kategorii M (užití děl na pokojích v ubytovacích zařízeních za jedno technické zařízení), která je následně rozdělena podílem dle procentní obsazenosti pacientů s komplexní lázeňskou péčí a hotelovými hosty, případně pacienty s příspěvkovou lázeňskou péčí. Podíl stanovuje a dokládá lázeňský subjekt.

V té části odměny, která se vztahuje prokazatelně k užití předmětů ochrany v ubytovacích zařízeních využívanými pacienty s komplexní lázeňskou péčí, je zohledněno snížení sazby v souladu s §98e, odst. 4. Obě části takto rozdělené sazby jsou sníženy lineárně o procento obsazenosti. Ve výpočtu je zohledněn počet měsíců, během kterých je zařízení skutečně provozováno. Výslednou sazbou je součet obou složek, na kterou lze dále aplikovat slevu dle tabulky slev pro sazby M a M1.

Sazba vychází ze sazby M, která je zvyšována pouze o inflaci, čímž dochází automaticky ke zvyšování sazby M1.

Pro oba segmenty, M i M1, uvádí sazebník dále škálu slev pro subjekty provozující 10 a více provozoven.

Veřejné produkce – F, F1 a N (kina a divadla)

Původní sazba byla stanovena coby nominální a vycházela z kapacity kinosálů. Tato metodika výpočtu odměny byla s trhem přejednána a od roku 2020 dochází ke změně výpočtu odměny. Sazba je nově stanovena jako podílová, a to ve výši 0,04 % z čistých tržeb provozovatele kina po odpočtu poplatku z kinematografického představení.

Změna způsobu výpočtu odměny neměla za účel navýšení inkasa. Požadavek na změnu vyšel ze strany uživatelské veřejnosti zastoupené Asociací provozovatelů kin.

Výběr odměny v tomto typu užití není realizován prostřednictvím Jednotného inkasního místa.

Jelikož je shora uvedená sazba F aplikovatelná pouze pro přestávková užití, byla v roce 2025 zavedena doplňková sazba pro užití předmětů ochrany obsažených v audiovizuálních dílech.

Tato nová sazba je aplikovatelná na užití předmětů ochrany užitých v AVD, u kterých nedošlo k vypořádání práv již během jejich výroby.

Sazba byla zavedena coby dvojnásobek podílové sazby F, neboť kolektivní správce usuzuje, že dílo užitá v AVD by mělo být zhodnoceno oproti přestávkové hudbě nejméně dvojnásobně.

Sazba je aplikována pouze na tržby související s uvedením těch audiovizuálních děl, u kterých nedošlo k dřívějšímu vypořádání práv.

Jelikož je základní sazba F stanovena jako podílová, nedochází u ní k navýšení o inflaci. O inflaci bude navýšena pouze sazba minimální.

Veřejné produkce – C2 (Fitness, taneční a baletní školy)

Při užití děl autorů zastupovaných OOA-S v segmentu C2 je cílem uživatele konečného konzumenta vizuálního obsahu zaujmout a udržet delší dobu v prostoru, resp. pobyt v prostoru co nejvíce zpříjemnit, a tím docílit delšího setrvání zákazníka v provozovně.

V některých případech může být cílem i představit nabízený produkt nebo službu, typicky profil nějaké společnosti či výrobku souvisejícího se zdravým životním stylem v ideálním světle nebo vytvořit vizuál prostředí, ve kterém se konzument bude chtít zdržovat po delší dobu. V souvislosti s tím dochází k opakované návštěvě prostor uživatele koncovým zákazníkem (konzumentem), případně ke zvýšení konzumace či objemu nákupů doplňkového sortimentu. Nejobvyklejším příkladem je umístění televizoru (audiovizuálního zařízení) do prostoru fitnesscentra či přímo na kardio stroj. Méně častým důvodem umístění audiovizuálního zařízení do prostoru je zpříjemnění prostředí pro pracovníky při výkonu jejich práce, která nevyžaduje neustálé soustředění.

Při cvičení na kardio strojích je pro mnohé konzumenty poslech hudby či sledování audiovizuálního díla téměř nutností. Nejčastějšími výstupy ze studií vlivu hudby a audiovizuálního zážitku při vytrvalostním cvičení bylo, že poslouchání hudby a sledování audiovizuálních děl při vytrvalostní aktivitě zvyšuje motivaci, zlepšuje koordinaci a rytmus pohybu, prodlužuje dobu cvičení a aktivita se pak zdá méně náročná.

Charakter, resp. specifika místa nebo oblasti, kde dochází k užití předmětu ochrany, zohlednil kolektivní správce rozlišením sazeb pro sportoviště s paušálním členstvím a bez paušálního členství, přičemž v případech bez členství dále zohledňuje velikost obce, v níž se sportoviště nachází. V případě sportoviště se členstvím se sazby mění podle výše měsíčního členství. Lze totiž předpokládat, že v prostorách s vyšším měsíčním členstvím, resp. ve větší obci, půjde také o lépe vybavené sportoviště. Ve větších obcích je užitá sazba vyšší, a to především z důvodu vyšší kupní síly obyvatelstva a průměrně vyšší návštěvnosti. Členění sazeb dle velikosti obcí koordinoval kolektivní správce s ostatními kolektivními správci z důvodu zjednodušení realizace výběru na základě jednotného inkasního místa. Hrubost rozčlenění do intervalů dle velikosti obcí vyhovuje dvěma protichůdným požadavkům, a to spravedlnosti výši odměn pro jednotlivé uživatele a snazší realizaci výběru odměn, tedy nezvyšování nákladů kolektivní správy. Rozčlenění pouze do tří skupin obcí považuje kolektivní správce za kompromisní řešení těchto dvou protichůdných požadavků.

Při stanovení výše odměny kolektivní správce přihlíží také k počtu osob, kterým je dílo sdělováno. Kolektivní správce reflektuje počet osob, kterým bylo sděleno dílo, počtem přístrojů, které se ke sdělení užívají. Je zcela jasné, že jeden televizor může sloužit ke konzumaci multimediálního obsahu pouze omezenému počtu osob. Z toho důvodu se sazba odvíjí od použitého množství přístrojů. V tomto segmentu se také jedná o jedinou snadno měřitelnou základnu výpočtu, která dokáže počet osob, kterým bylo dílo sděleno, zohlednit.

OOA-S navázala prostřednictvím kol. spr. INTERGRAM v letech 2017–2018 spolupráci s Českou komorou fitness (ČKF). Konkrétní stanovení výše sazeb se opíralo o dotazníkový průzkum, který provedla ČKF na reprezentativním vzorku svých členů. S komorou pak byla dojednána jak metodika, tak výše sazeb, byl spuštěn testovací provoz a vytvořena jednoduchá kalkulačka pro provozovatele fitness center.

Kolektivní správce navyšuje v sektoru užití C2 sazby dlouhodobě pouze o inflaci a stejně tak tomu bude i pro rok 2026, kdy budou sazby navyšeny o inflaci za rok 2025.

PROVOZOVÁNÍ PŘEVZATÉHO VYSÍLÁNÍ – PP (bez ohledu na použitou technologii)

Kolektivní správce vybírá odměny za užití děl provozováním převzatého vysílání (dále jen přenosem), a to bez ohledu na užitou technologii.

Základ pro výpočet odměny tvoří počet Uživatelem (operátorem) nabízených přípojek, resp. počet koncových uživatelů, a to bez ohledu na skutečnost, zda je za užití vybíráno předplatné či nikoliv. Tento způsob výpočtu je trhem dlouhodobě akceptován a preferován coby metodologicky nenáročný, a proto byl na území ČR přijat všemi kolektivními správci.

Pro tento model výpočtu ostatně hovoří i to, že právě počet přípojek / koncových uživatelů lze operátorem přenosu snadno sledovat, a to bez výrazného zvýšení administrativní zátěže. Hospodářský prospěch provozovatelů televizního přenosu se přímo odvíjí od množství uzavřených smluv s koncovými uživateli, tedy od množství aktivovaných přípojek či možnosti užít službu převzatého vysílání divákem. Bezúplatně nabízené přípojky jsou marketingovým nástrojem sloužícím pro zvýšení akvizice nových zákazníků. I v této nabídce jsou obsaženy předměty ochrany spravované kolektivním správcem a je proto nutné hradit odměnu i za užití, ke kterému dochází bez úplaty.

Původní sazba pro přenos vysílání vycházela ze sazeb veřejného provozování (§23 a §20 AZ). Kolektivní správce vycházel ze skutečnosti, že při veřejném provozování jsou užity stejné typy děl, ve stejné četnosti a intenzitě jako v případech užití převzatým vysíláním, a není proto důvod, aby se podíl odměn za užití děl autorů OOA-S na celkových vyplacených odměnách za užití všech předmětů ochrany v těchto segmentech lišil.

V roce 2018 došlo k novému projednání sazeb se zástupci trhu a zástupci Hospodářské komory ČR. Výše sazeb a jejich vývoj byly dojednány na období pěti let, tj. do konce roku 2023. V první polovině roku 2023 bylo proto jednání obnoveno a obě strany našly oboustranně přijatelný kompromis, který tvoří základ sazebníku pro další pětileté období.

Kolektivní správce pravidelně provádí mezinárodní srovnání výše sazeb. Každoročně také dochází k významnému navýšení počtu zastupovaných nositelů práv. Dochází ke zvyšování podílu a důležitosti vizuální složky, resp. děl autorů zastupovaných kolektivním správcem, ať už jde o díla kameramanů, ilustrátorů, scénografů či designérů. S ohledem na výše uvedené a skutečnost, že byla sazba s trhem dojednána, je kolektivní správce přesvědčen, že sazba beze zbytku naplňuje kritéria dle § 98e odst. 3 AZ.

TELEVIZE – VLASTNÍ VYSÍLÁNÍ – T

Sazebník je určen vysílatelům a tvůrcům vlastního programu formou lineárního vysílání, kterým byla udělena licence k provozování televizního vysílání a kteří nemají příslušná práva k dílům vypořádána.

Vysílateli, který nemá vypořádanou pouze část práv k chráněným autorským dílům je odměna kalkulována coby poměrná část ze sazby vypočtené pomocí sazebníku, přičemž výsledná odměna reflektuje poměr vysílacího času nevypořádaných děl oproti celkovému vysílacímu času.

Autorská odměna je stanovena jako procentuální sazba z hrubých tržeb vysílatele, nejméně však jako minimální autorská odměna uvedená v tabulce. Výše minimálních odměn se aplikuje pro vysílání 24 hodin denně. V případě kratší doby vysílání jsou uvedené minimální odměny úměrně kráceny.

Vysílatel může nově zažádat o licenci nejen pro užití, ale i pro oprávnění k synchronizaci a s ní související rozmnoženině. Odměna bude stanovena v závislosti na množství takových audiovizuálních děl, užití děl a stopáže.

Autorská odměna je stanovena pro dříve nevypořádané užití chráněných děl. V případě, kdy by vysílatel žádal o licenci nejen pro užití, ale i pro oprávnění k synchronizaci a s ní související rozmnoženině, bude odměna stanovena v závislosti na množství takových audiovizuálních děl, užití děl a stopáže. Synchronizační licence je limitována na audiovizuální díla vyráběna ve vlastním provozu či zakázkové výrobě a pouze pro vlastní vysílání vysílatele.

V rámci sazebníku došlo z důvodu okrajového užití ke zjednodušení výpočtu odměny v případě jiné než terestrické formy vysílání. Odměna je kalkulována i nadále dle tabulky č. 1. Při stanovení konečné odměny se přihlíží ke specifikům vysílatele, např. možností pokrytí obyvatelstva či počtem přípojek. V praxi se jedná např. o kabelové či internetové vysílání.

GRAFICKÉ ROZHRANNÍ POČÍTAČOVÝCH PROGRAMŮ – PC

OOA-S disponuje oprávněním k výkonu povinné kolektivní správy práva dle §97d odst. 1 písm. b), tj. práva na přiměřenou odměnu za pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla.

V souvislosti se sazebníkem označeným jako PC – Grafické rozhraní počítačových programů se může jednat například i o pronájem počítačové hry zaznamenané na zvukově obrazový záznam, ve kterémžto případě je pak nesporné, že dochází k užití, na nějž právě ustanovení §97d odst. 1 písm. b) AZ míří. Pakliže dochází k pronájmu záznamu (např. počítačová hra uložená na HDD, CD, paměťové kartě nebo jiném nosiči), jenž by byl za úplaty poskytnut uživateli na omezenou dobu k užití, jedná se o pronájem. Typickým příkladem mohou být centra s virtuální realitou či sportovními simulátory.

Shora uvedená sazba je proto určena provozovatelům počítačových terminálů, herních stanic, video loterijních terminálů a dalších obdobných zařízení, která jsou zákazníkům poskytována k využití (dočasné osobní potřebě) za úplatu, resp. s přímým i nepřímým majetkovým prospěchem. Sazbu lze aplikovat v případech, kdy provozovatel pronajímá zákazníkovi nosič se zaznamenaným dílem. Kolektivní správce vybírá pouze přiměřenou odměnu pro autora, neposkytuje licenci. Licenci získává provozovatel přímo od nositele práv.

VIDEOPŮJČOVNY – V

Videopůjčovny a další podobná podnikatelská či nezisková zařízení, která poskytují k dočasné osobní potřebě třetím osobám obrazové nebo zvukově-obrazové záznamy děl na nosičích (např. video, DVD, CD, USB flash apod.), jsou povinny zajistit si licenční oprávnění k pronájmu děl spravovaných OOA-S.

S ohledem na rychlý rozvoj online video platform počet klasických videopůjčoven výrazně klesá a toto užití dnes představuje spíše reziduální segment. V důsledku snižujícího se počtu žadatelů o licenci byl výběrem licenčních poplatků pověřen kolektivní správce OSA, z. s.

Licenční sazby jsou stanoveny jako měsíční, přičemž zohledňují počet nabízených titulů a velikost obce, ve které provozovna působí. Sazby jsou dlouhodobě navyšovány pouze o inflaci.

NÁRODNÍ DIGITÁLNÍ KNIHOVNA A DÍLA NEDOSTUPNÁ NA TRHU – NDK, DNNT

Novela autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) provedená zákonem č. 102/2017 Sb. přinesla nové možnosti licencování služeb knihoven ze strany kolektivních správců. Sazebník vychází ze zamýšlené realizace Národní digitální knihovny (dále „NDK“), tedy z konceptu, v jehož rámci klient knihovny registrací v kterékoliv z knihoven získá přístup ke všem zamýšleným službám NDK, a to jak v prostorách knihovny na jejích terminálech, tak odkudkoli na dálku z vlastního přístroje, na základě využití registrace k uvedeným službám.

Uvedený záměr lze realizovat za využití režimu rozšířené kolektivní správy podle jeho § 97e odst. 4 písm. f), h) a i) autorského zákona. OOA-S tedy poskytne licenci v uvedeném rozsahu **všem veřejným knihovnám prostřednictvím kolektivní smlouvy s Národní knihovnou ČR** (dále jen „NK ČR“) coby subjektu pověřenému ze zákona pro uzavření takové smlouvy **za všechny knihovny systému knihoven**. Pro klienta knihovny, registrovaného k využití služeb knihoven v pojetém rozsahu, se dále používá pojem „registrovaný čtenář“.

Užití digitalizovaných monografií, periodik i jejich svazků popsaná pod body A až C níže zamýšlí NK ČR zahrnout do veřejné služby knihoven, tedy coby bezúplatnou službu pro registrované čtenáře veřejných knihoven, s odměnou nositelům práv řešenou platbou od NK ČR ze státního rozpočtu. Z důvodu nároku na státní rozpočet je proto odměna za uvedená užití třeba vyčíslit platbou v paušální výši. Odměna za veškerá díla užitá v NDK – DNNT by byla koncipována jako roční platba, hrazená za užití děl v NDK – DNNT.

A. NDK – zhotovení rozmnoženiny díla za účelem jeho zpřístupnění podle § 97e odst. 4 písm. f), h) a i) autorského zákona (tedy vytvoření digitálních rozmnoženin děl a jejich sdílení knihovnami v rámci NDK za účelem zajištění služeb uvedených níže pro registrované čtenáře)

Jedná se o užití díla knihovnami zhotovením rozmnoženiny díla podle § 13 autorského zákona. Odměna má být kompenzací za fakt, že si knihovna nemusí pořizovat (nakoupit) knihu, ale má ji v digitální podobě k dispozici (de facto jde tedy o kompenzaci nákupu do fondu knihoven). V návrhu výše odměny je tedy zohledněn objem chráněných titulů (chráněných děl), zařazených v digitální podobě do NDK – DNNT.

B. Užití díla zobrazením na terminálu knihovny

Jedná se o užití díla knihovnami podle § 97e odst. 4 písm. f) autorského zákona. Užití děl zobrazením na terminálech knihovny se týká užití děl mimo fond příslušné knihovny, kde jsou terminály umístěny. Odměna je zahrnuta v paušální odměně spolu s odměnou dle bodu A bez omezení množství či časového rozsahu, bez možnosti zhotovit rozmnoženinu, ať elektronickou nebo tištěnou.

C. Užití díla zobrazením na dálku na přístroji koncového zákazníka knihovny

Jedná se o užití díla knihovnami podle § 97e odst. 4 písm. i) autorského zákona, jeho zobrazením z databáze NDK – DNNT na dálku na přístroji registrovaného čtenáře knihovny („zobrazení na dálku“). Služba je umožněna pouze registrovaným uživatelům služby (registrovaným čtenářům) bez možnosti zhotovit rozmnoženinu, ať elektronickou nebo tištěnou. Podrobné vymezení podmínek výše vymezených způsobů užití stanoví kolektivní smlouva mezi OOA-S a NK ČR. Součástí smlouvy bude také povinnost NK ČR zasílat OOA-S hlášení týkajícího se relevantního užití děl za předchozí kalendářní rok v podobě a způsobem dohodnutými smlouvou. Na základě uvedeného hlášení budou rozúčtovány odměny nositelům práv.

Sazba pro rok 2026 je kalkulována coby sazba pro rok 2025 s inflačním navýšením podle ustanovení smlouvy ze dne 19.12. 2023. Smlouva je platná do 31.12. 2026.

Výše odměny i rozsah licenčních oprávnění vychází z ujednání Kolektivní hromadné smlouvy o užití autorských děl zhotovením jejich rozmnoženin prostřednictvím platformy Národní digitální knihovny či do budoucna agregací do České digitální knihovny, a to užitím děl prostřednictvím zobrazení na terminálu knihoven i zobrazení na dálku (dle § 98a odst. 2 a 3 autorského zákona). Z hlediska autorů zastupovaných OOA-S sjednaná sazba spravedlivě odráží předpokládaný rozsah užití jejich děl vzhledem k počtu knihoven zapojených do projektu a využívajících služeb Národní digitální knihovny – Děla nedostupných na trhu (dále „NDK – DNNT“),

vzhledem k počtu registrovaných čtenářů a míru užití autorských děl jednotlivými čtenáři k datu zveřejnění sazebníku. Sazba odměny reflektuje průměrný rozsah užití autorských děl užitím na terminálech knihoven a zobrazením na dálku v letech 2019–2026.

KNIOVNY – PŮJČOVÁNÍ DĚL V KNIHOVNÁCH

Sazba se vztahuje knihovny, archivy, muzea, galerie, školy, vysoké školy a jiná nevýdělečná školská a vzdělávací zařízení mohou v rozsahu zákonné licence dle § 37 odst. 2 a s respektem k ustanovení § 29 zákona č. 121/2000 Sb., (autorský zákon), v platném znění, užití vydaná díla půjčováním originálů nebo rozmnoženin v rámci tzv. absenčních výpůjček. Za to přísluší nositelům autorských práv odměna ve výši stanovené přímo zákonem, kterou za všechny shora označené subjekty v rámci systému knihoven hradí stát, a to prostřednictvím Národní knihovny České republiky. Knihovnické subjekty vymezené v § 37 odst. 1 AZ tedy nemusejí provádět žádné platby. OOA-S (jakožto příslušný kolektivní správce dle § 97d odst. 1 písm. a) bod 6. autorského zákona) však v některých případech potřebuje od relevantních knihoven základní analytické údaje nezbytné pro rozúčtování odměn jednotlivým autorům.

Výše odměny je určena právním předpisem, a to dle Přílohy č. 1 k autorskému zákonu, bod 10. Předpisem stanovená sazba odměny je celková, konečná, úhrnná pro všechny oprávněné kolektivní správce, kteří se v jejím rámci dále dělí o podíly připadající na jimi zastupované nositele autorských práv.

Tato sazba tedy již zahrnuje i podíl příslušející autorům děl oboru výtvarných umění a oboru architektonického, zastupovaných OOA-S.

Smlouva mezi Národní knihovnou a OOA-S ze dne 12.7.2007 byla dne 3.1.2025 vypovězena a její platnost tak končí dnem 12.7.2025. OOA-S aktuálně jedná o podobě nové smlouvy.

Sazba se vztahuje knihovny, archivy, muzea, galerie, školy, vysoké školy a jiná nevýdělečná školská a vzdělávací zařízení mohou v rozsahu zákonné licence dle § 37 odst. 2 a s respektem k ustanovení § 29 zákona č. 121/2000 Sb., (autorský zákon), v platném znění, užití vydaná díla půjčováním originálů nebo rozmnoženin v rámci tzv. absenčních výpůjček. Za to přísluší nositelům autorských práv odměna ve výši stanovené přímo zákonem, kterou za všechny shora označené subjekty v rámci systému knihoven hradí stát, a to prostřednictvím Národní knihovny České republiky. Knihovnické subjekty vymezené v § 37 odst. 1 AZ tedy nemusejí provádět žádné platby. OOA-S (jakožto příslušný kolektivní správce dle § 97d odst. 1 písm. a) bod 6. autorského zákona) však v některých případech potřebuje od relevantních knihoven základní analytické údaje nezbytné pro rozúčtování odměn jednotlivým autorům.